

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

04.11.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Вечірній Київ. – 2024. – 2 лист. Річниця двох революцій: у Києві презентували програму заходів. – Марків Н.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Києві презентували програму заходів до річниць Помаранчевої революції та Революції Гідності. – Інф.](#)

[День. – 2024. – 2 лист. В Україні запрацює електронний реєстр державної підтримки у сфері культури. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. В Україні запрацює електронний реєстр державної підтримки у сфері культури. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. Комітет з Шевченківської премії оприлюднив список домінантів. – Скотнікова О.; Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. Перший тур Шевченківської премії: хто подав заявки на премію 2025 року. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 3 лист. Шевченківська премія-2025 оприлюднила повний список претендентів на нагороду. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Росія поширює пропаганду через німецький бестселер. – Крупка А.](#)

Мовні питання

[Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Чи збагачують письменники українську мову і як покращувати знання рідної мови. – Нестелеєв М.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Національна опера України представила афішу на листопад: що подивитися. – Асадчева Т.](#)

[Village Україна. – 2024. – 1 лист. 12+ театральних прем'єр листопада. – Кіхтенко В.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Фортеця мистецтва: у столиці відбулася прем'єра сучасних балетів «Кассандра» та «Мойсей». – Асадчева Т.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Києві відбудеться прем'єра вистави про депортованих Росією підлітків. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 2 лист. У театрі Лесі Українки відбудеться прем'єра вистави за творами Стефаніка. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Одеська національна опера вирушила на гастролі](#)

до Нідерландів та Бельгії. – Інф.

Музика

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Держмістество оголосило конкурс на здобуття премії імені Ревуцького у 2025 році. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 2 лист. Цьогорічний Kyiv Baroque Fest відкриється концертом клавесинної музики. – Інф.

NV. – 2024. – 1 лист. 23 листопада в Україні відзначають День пам'яті жертв голодоморів 1932–1933 років. – Інф.

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. «Великі трансформації» – джерело свідчень про нашу історію. Чим цінна архівна платформа для дослідників. – Коробов О.

Village Україна. – 2024. – 1 лист. Дивіться новий кліп гурту «Фіолет». Його зняли з військовими й ветеранами. – Мельник К.; NV. – 2024. – 1 лист. «За кожним обличчям – цілий світ». Українські військові знялися у щемливому кліпі на нову пісню гурту «Фіолет». – Інф.

Візуальні мистецтва

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Війна крізь призму фотохудожника Юрія Білака. – Добко Т.

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Києві відкрилася виставка про героїв українського опору в тилу. – Інф.

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2024. – 3 лист. Київський Міжнародний кінофестиваль «Молодість» оголосив переможців. – Інф.; Україна молода. – 2024. – 3 лист. «Молодість»: жюрі кінофестивалю оголосило переможців. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. У Києві оголосили переможців кінофестивалю «Молодість», серед лауреатів є українські картини. – Катаєва М.; Фокус. – 2024. – 3 лист. Оголошено переможців кінофестивалю «Молодість»: які фільми стали найкращими. – Грисюк В.; День. – 2024. – 3 лист. Кінофестиваль «Молодість» оголосив переможців: деталі. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. На міжнародному кінофестивалі у Польщі представлять чотири українські фільми. – Інф.

NV. – 2024. – 2 лист. З фільму «БожеВільні» не вирізали актора Романа Якимчука, який виїхав до РФ – Ірма Вітовська та Аліна Доротюк прокоментували. – Інф.

День. – 2024. – 1 лист. Документальна стрічка «Битва за Київ» здобула перемогу на Портлендському кінофестивалі. – Інф.

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Люди, тварини, поїзди: на київському

[залізничному вокзалі відкрили мініатюрну композицію. – Марків Н.; NV. – 2024. – 1 лист. На Центральному залізничному вокзалі. У Києві з'явилася зворушлива мініскульптура, присвячена поверненню українців додому. – Інф.; Village Україна. – 2024. – 1 лист. Мініскульптуру «Повернення додому» встановили на Центральному залізничному вокзалі. – Яковенко І.](#)

Література

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 2 лист. У Львові відбудеться масштабна культурна подія – I Міжнародний фестиваль «Земля поетів». – Кругленко О.; Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. У Львові вперше відбудеться фестиваль «Земля поетів». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Львові вперше відбудеться фестиваль «Земля поетів». – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. У Музеї Тараса Шевченка презентували видання повного зібрання творів Василя Стуса. – Скотнікова О.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. Ніч поезії 2024 у Кракові: які події будуть українською мовою. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Відні надрукують та роздадуть 100 тисяч примірників роману Куркова. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2024. – 1 лист. «Книгарня Є» відкриє крамницю на Центральному залізничному вокзалі. Компанія перемогла в аукціоні Укрзалізниці. – Головань Д.](#)

Музейна справа

[Укрінформ. – 2024. – 2 лист. «Кременчуцьке «море»: незатоплена пам'ять»: у Чигирині відкрили виставку про переселення придніпровських сіл. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Музеї волинської ікони створили електронний каталог пам'яток іконопису. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. У Скарбниці музею історії України оновили систему пожежної безпеки та розробили проєкт ремонту даху. – Марків Н.](#)

Охорона культурної спадщини

[Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Культурна спадщина: охорона та відновлення – у Києві відбулася міжнародна конференція. – Асадчева Т.](#)

[Village Україна. – 2024. – 1 лист. Фундаменти палацу Розумовського накриють бетонною плитою, а будівлю 19 століття розберуть – Перов. – Мельник К.](#)

Бібліотечна справа. Промоція читання

[Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Український інститут книги визначив переможців конкурсу з промоції читання. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 1 лист. Національна спілка письменників України оголошує збір книжок для бібліотек у рамках проекту «Вільні читають українською!». – Інф.](#)

Навчальні заклади. Кадри

[Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Національний університет театру, кіно і телебачення імені Карпенка-Карого відзначив 120-річчя. – Інф.](#)

Релігія

[Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. У Львові нагородили лауреатів Премії імені Митрополита Андрея Шептицького 2024 року. – Інф.](#)

Нацменшини. Закордонні українці

[Україна молода. – 2024. – 2 лист. У Нью-Джерсі встановили перший пам'ятник Гетьману Павлу Скоропадському. – Переяславець Б.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. У Грузії завершена реконструкція Музею-бібліотеки Лесі Українки. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 4 лист. СКУ запустив адвокаційну кампанію до дня пам'яті жертв Голодомору. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 2 лист. Українці Латвії та Естонії взяли участь у світовій прем'єрі фільму «ZLO» про агресію Росії. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Таллінні відбувся концерт «Світова музика народжена в Україні». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Український книжковий клуб у Токіо проведе у листопаді низку літературних заходів. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. Оголошено лауреатів Конкурсу імені Єжи Ґедройця 2024. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 лист. Словник Collins назвав словом року brat, ця назва альбому Charli XCX. – Вауліна Ф.; NV. – 2024. – 2 лист. Життя в стилі brat. Словник Collins назвав слово 2024 року – що воно означає і до чого тут Камала Гарріс. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 2 лист. У Нідерландах грабіжники влаштували вибух у галереї, щоб украсти картини Енді Воргола. – Кругленко О.; NV. – 2024. – 2 лист. Підірвали вхід. У Нідерландах невідомі викрали дві картини Енді Воргола, серед яких портрет Єлизавети II. – Інф.](#)

Загальні питання

Вечірній Київ. – 2024. – 2 лист. Річниця двох революцій: у Києві презентували програму заходів. – Марків Н.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Києві презентували програму заходів до річниць Помаранчевої революції та Революції Гідності. – Інф.

Цього року у листопаді минає 11 років Революції Гідності та 20 років Помаранчевої революції. З цієї нагоди в Україні стартує інформаційна кампанія під гаслом «Нас не подолати!». Про це повідомили в МКСК. Заступник міністра культури та стратегічних комунікацій з питань європейської інтеграції Андрій Наджос під час презентації інформкампанії в «Медіацентрі Україна» зазначив, що обидві революції – «це ті історичні перехрестя, на яких ми повернули в правильному напрямку». Генеральний директор Національного меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності Ігор Пошивайло розповів детальніше про цьогорічну програму заходів, у рамках якої відбудеться щорічний науковий форум з фокус-темою «Еволюція протестних рухів в Україні новітньої доби: імперії, війни, ідентичність», а також виставкові проекти, дискусії, фотовиставки, екскурсії тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104513/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922542-u-kievi-prezentuvali-programu-zahodiv-do-ricnic-pomarancevoi-revolucii-ta-revolucii-gidnosti.html>

День. – 2024. – 2 лист. В Україні запрацює електронний реєстр державної підтримки у сфері культури. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. В Україні запрацює електронний реєстр державної підтримки у сфері культури. – Інф.

1 листопада на засіданні Уряду було ухвалено постанову про запровадження електронного Реєстру заявок та отримувачів державної підтримки у сфері культури. Координаторами проєкту є МКСК, Держкомтелерадіо та Держмистецтв. Запровадження Реєстру дозволить державі перейти від паперових процесів до сучасної автоматизованої системи подачі й розгляду заявок на державну підтримку та сприятиме прозорості та відкритості конкурсного відбору. Реєстр стане основним інструментом, що дозволяє централізовано накопичувати, обробляти та захищати дані про державну підтримку у сфері культури, а також значно полегшить доступ до інформації про можливості фінансування. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/021124-v-ukrayini-zapratsyuye-elektronnyy-reyestr-derzhavnoyi-pidtrymky-u-sferi-kultury>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922605-v-ukraini-zapracue-elektronnij-reestr-derzhavnoi-pidtrimki-u-sferi-kulturi.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. Комітет з Шевченківської премії оприлюднив список домінантів. – Скотнікова О.; Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. Перший тур Шевченківської премії: хто подав заявки на премію 2025 року. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 3 лист. Шевченківська премія-

2025 оприлюднила повний список претендентів на нагороду. – Інф.

Комітет з національної премії України імені Тараса Шевченка на офіційному сайті опублікував список тих, кого номінували на конкурс. Лауреатів оголосять у березні 2025 року. Перший тур конкурсу серед номінованих творів планують провести у третій декаді листопада цього року. У восьми категоріях мають визначити найкращих. Надруковано імена номінантів у категоріях «Література», «Літературознавство й мистецтвознавство», «Публіцистика й журналістика»; «Музичне мистецтво»; «Театральне мистецтво»; «Кіномистецтво»; «Візуальні мистецтва»; «Декоративно-прикладне мистецтво». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104538/>

<https://litgazeta.com.ua/news/pershyj-tur-shevchenkivskoi-premii-khto-podav-zaiavku-na-premiu-2025-roku/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923030-sevcenkivska-premia2025-opriludnila-povnij-spisok-pretendentiv-na-nagorodu.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Росія поширює пропаганду через німецький бестселер. – Крупка А.

«Протягом десятків років Кремль вкладає величезні кошти в інформаційну війну проти Заходу. У Німеччині пропагандистські кремлівські наративи підхоплюють і поширюють тисячі людей... Інструментом цієї інформаційної війни став і минулорічний бестселер «Схід: західнонімецький винахід» німецького науковця Дірка Ошманна. У книжці автор, якщо коротко, звинувачує колишню Західну Німеччину у всіх негативних подіях з 1990 року у Східній. Цього року компанія-видавець Ullstein дозволила державному російському видавництву «Колібри» надрукувати ліцензійне видання. Однак переклад геть відрізняється від оригіналу у ключових місцях – і пристосовує висловлювання Ошманна до наративів Кремля, зокрема, використовує їх для антизахідної пропаганди. Ці моменти виявив німецький історик з українськими коренями Ілько-Саша Ковальчук, пише німецьке видання Redaktions Netzwerk Deutschland. Зміни росіяни почали вже з назви: замість «Схід: західнонімецький винахід» у російському перекладі книжка отримала «Орки» зі Сходу. Як Захід формує образ Сходу. Німецький сценарій». Саме «орками» українці часто називають росіян після повномасштабного вторгнення Росії... На думку Ковальчука, такі порівняння перетворюють «східних» німців на «орків», і таким чином, відносять їх «до тієї ж категорії «жертв», що й росіян». «У такий спосіб російський видавець перетворює східнонімецьку критику Ошманна на адрес Західної Німеччини на загальну критику Сходу проти Заходу в цілому. Так само, як це роками робить російська пропаганда», – зазначає історик. Спотвореними є чимало інших місць у перекладі... Ані видавництво, ані Ошманн не погоджували жодних змін у тексті з російськими партнерами по контракту, і жодна зі сторін не пропонувала ніяких змін. «Оскільки контрактні зобов'язання були проігноровані, ліцензію розриваємо, а подальше

розповсюдження російського видання забороняємо», – заявили у компанії. Ілько-Саша Ковальчук вважає пояснення Ullstein «удаванням». Докладно:

<https://tyzhden.ua/rosiia-poshyriuie-propahandu-cherez-nimetskyj-bestseller/>

Мовні питання

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Чи збагачують письменники українську мову і як покращувати знання рідної мови. – Нестелєєв М.

У матеріалі автор зібрав відповіді сучасних українських письменників на запитання, винесене у заголовок. Висловилися Наталка Доляк (авторка романів «На «Сьомому небі» та «Як її не любити»); Альона Рязанцева (авторка роману «Афера. І нічого зайвого»); Валентин Поспелов (автор романів «Стокгольм» та «Осло»); Теа Саніна (авторка романів «Коли відлітають серпокрильці» й «Мурашині кола»); Міла Смолярова (авторка збірок «Дим» і «Перед очима»); Світлана Васильченко (авторка роману «Острів забутої Пасхи»); Роман Буданов (автор роману «Стахановський рух»); Сергій Лущик (автор романів «Синдром вільного падіння» й «ermetismo»). Докладно:

<https://tyzhden.ua/chy-zbahachuiut-pysmennyky-ukrainsku-movu-i-iaak-pokrashchuvaty-znannia-ridnoi-movy/>

Театр

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Національна опера України представила афішу на листопад: що подивитися. – Асадчева Т.

Цього місяця театральний колектив Національної опери України представить твори світової та української оперної та балетної класики, сучасні вистави зі свого поточного репертуару. Зокрема, на шанувальників опери чекає третій показ нової постановки вистави «Трубадур» Джузеппе Верді (1 листопада) та зустріч із зіркою світової сцени – Людмилою Монастирською, яка виконає головну партію у виставі «Норма» (22 листопада). У репертуарі: 3 листопада – Гала-концерт професійних та аматорських колективів-переможців VII Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського; 7 листопада – сучасний балет «Грек Зорба» на музику Мікіса Теодоракіса; 8 листопада – опера Жоржа Бізе «Кармен»; 14 листопада – балет Адольфа Адана «Жізель»; 16 листопада – балет Михайла Скорульського «Лісова пісня»; 17 листопада – опера «Фауст» французького композитора Шарля Гуно в оригінальній постановці італійського режисера Маріо Коррадї; 21 листопада – балет «Снігова Королева» за мотивами однойменної казки Ганса Крістіана Андерсена; 23 листопада – до Дня пам'яті жертв голодоморів – «Реквієм» Вольфганга Амадея Моцарта; 24 листопада – опера «Травіата» Джузеппе Верді в осучасненій версії Анатолія Солов'яненка тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104453/>

Village Україна. – 2024. – 1 лист. 12+ театральних прем'єр листопада. – Кіхтенко В.

Видання збрало добірку театральних прем'єр, які варто подивитися в листопаді. Це «Оргія» режисера Дмитра Весельського у Малому театрі (24

листопада); «Аліса в Задзеркаллі» від Kyiv Modern Ballet (30 листопада); «Тіні» на Сцені 6 у Довженко-Центрі (14 і 15 листопада); «Стефанік. Новели», яку поставив Євген Храмцов, у Театр імені Лесі Українки (2,3 і 17 листопада); «Прометей закутий» литовського режисера Йокубаса Бразіса у Театрі імені Івана Франка (12 листопада); «Нетутешній» у Театрі імені Івана Франка (2 листопада); «Коцюбинський. З глибини» у Національній опереті України (1 і 2 листопада); «Як ти там?» у Майстерні театрального мистецтва «Сузір'я» (23 листопада); «Пітер Пен» у Театрі юного глядача на Липках (9 і 10 листопада); «За двома зайцями» у театрі «Особистості» (3 і 29 листопада); бродвейський мюзикл «tik...tak... BOOM!» від нового театру «Оо!» (13 і 26 листопада); «Шевченко 2.0» у Театрі імені Івана Франка (11 листопада); благодійні читання п'єси «Дружини» у театрі «Золоті ворота» (2 листопада); Тиждень актуальної п'єси у Театрі імені Івана Франка (з 23 до 25 листопада). Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/theatre/356455-12-nbsp-teatralnih-prem-rsquo-er-listopada>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Фортеця мистецтва: у столиці відбулася прем'єра сучасних балетів «Кассандра» та «Мойсей». – Асадчева Т.

Наприкінці жовтня на сцені Національної опери України, в межах проекту «Fortress», представили прем'єри двох сучасних балетних вистав «Кассандра» та «Мойсей», натхненних творами Лесі Українки та Івана Франка. Постановницею вистав стала балетмейстерка Олеся Шляхтич. Обидві вистави відзначаються інноваційною сценографією, де поєднано живопис, 3D графіку та мистецтво театрального танцю. Хореографка розповідає, що ідея поєднати у своїй постановці історії цих двох героїв є не випадковою, адже Кассандра та Мойсей, як символи боротьби за справедливість, стають втіленням ствердження гендерної рівності в культурі. Цю ідею підтверджує і художник-сценограф вистав Петро Богомазов, наповнивши декорації вистав уламками стародавніх мистецьких творів. Сценографія вистав доповнюється картинами митця Євгена Клименка. Музичною основою для вистави «Кассандра» стали твори Антоніо Вівальді та сучасного композитора Safri. У виставі «Мойсей» використовується єдина музична композиція створена Тимофієм Старенковим. Проєкт реалізується за підтримки Українського культурного фонду. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104463/>

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Києві відбудеться прем'єра вистави про депортованих Росією підлітків. – Інф.

У Київському академічному театрі «Золоті Ворота» 3 та 27 листопада відбудеться прем'єра вистави «Я повернуся» про долю українських підлітків, депортованих до окупованого Криму. Про це повідомляє МКСК. Трагічну комедію за однойменною п'єсою Оксани Гриценко поставила режисер Анна Турло. Прем'єра вистави відбудеться за підтримки Українського культурного фонду. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922986-u-kievi-vidbudetsa-premera-vistavi-pro-deportovanih-rosie-pidlitkiv.html>

Укрінформ. – 2024. – 2 лист. У театрі Лесі Українки відбудеться прем'єра вистави за творами Стефаника. – Інф.

На Новій сцені Національного академічного драматичного театру імені Лесі Українки 2 та 3 листопада відбудуться прем'єрні покази вистави «Стефаник. Новели» за творами Василя Стефаника, присвячені Дню писемності та української мови, повідомляє МКСК. У новій роботі режисер Євген Храмцов та сценограф Пилип Нірод прагнуть дослідити глибини людської екзистенції та суспільного життя. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922792-u-teatri-lesi-ukrainki-vidbudetsa-premera-vistavi-za-tvorami-stefanika.html>

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Одеська національна опера вирушила на гастролі до Нідерландів та Бельгії. – Інф.

Одеська Національна опера розпочала гастрольний тур, у межах якого представить свої вистави у Бельгії та Нідерландах, повідомило у Фейсбуці МКСК. «Більше 100 артистів Одеської національної опери будуть представляти високий професійний рівень українського оперного виконавчого мистецтва», – поінформували у відомстві. Цими країнами Одеська опера гастролує за мистецької співпраці вже сьомий рік поспіль. Наразі трупа завітає з виставою до бельгійських міст Антверпен і Гент та до нідерландського Амерсфорту. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922554-odeska-nacionalna-opera-virusila-na-gastroli-do-niderlandiv-ta-belgii.html>

Музика

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. Держмистецтв оголосило конкурс на здобуття премії імені Ревуцького у 2025 році. – Інф.

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти оголошує конкурс на здобуття премії Левка Ревуцького у 2025 році, повідомляє МКСК. Премію присуджують щорічно до 1 лютого, вона є важливою відзнакою за досягнення молодих композиторів і виконавців у галузі професійного музичного мистецтва. Докладно про умови конкурсу:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923176-derzmistectv-ogolosilo-konkurs-na-zdobutta-premii-imeni-revuckogo-u-2025-roci.html>

Укрінформ. – 2024. – 2 лист. Цьогорічний Київ Baroque Fest відкриється концертом клавесинної музики. – Інф.

У Національній філармонії України 14 листопада відбудеться відкриття фестивалю Київ Baroque Fest – 2024. Жан Рондо – зірка світової ранньої музики, клавірист, пропонує програму La Mysterieuse Modégément з відомих клавесинних творів французької клавесинної традиції XVII–XVIII століть. Захід відбудеться за підтримки посольства Франції в Україні та Французького інституту в Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922712-cogoricnij-kyiv-baroque-fest-vidkrietsa-koncertom-klavesinnoi-muziki.html>

NV. – 2024. – 1 лист. 23 листопада в Україні відзначають День пам'яті жертв голодоморів 1932–1933 років. – Інф.

У Національній філармонії України 23 листопада відбудеться концерт пам'яті за участі Національного ансамблю солістів «Київська камерата», Академічного симфонічного оркестру Національної філармонії України, Національної заслуженої академічної капели України «Думка», а також зіркових диригентки Кері-Лінн Вілсон та скрипальки Богдани Півненко. Диригуватиме концертом Кері-Лінн Вілсон, яка нещодавно стала головною диригенткою «Київської камерати». В імпрезі також візьме участь скрипалька Богдана Півненко, генеральна директорка – художня керівниця «Київської камерати», яка протягом багатьох років активно пропагує новітню українську академічну музику. Американо-українська програма концерту складається з драматичних творів всесвітньо визнаних сучасних класиків. Концерт стане ще одним символом стійкості української культури, її місії в увіковіченні важливих подій у пам'яті не тільки нашої країни, але й всього світу. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/golodomor-v-ukrajini-do-dnya-pam-yati-zhertv-simfonichniy-orkestr-i-ansambl-solistiv-zigrayut-koncert-50463039.html>

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. «Великі трансформації» – джерело свідчень про нашу історію. Чим цінна архівна платформа для дослідників. – Коробов О.

«22 жовтня світ побачила оновлена онлайн-платформа «Великі трансформації» з анонованими розділами «Інструментальна та вокальна музика» й «Кобзарі та лірники». Цифрова платформа для архівів усної історії та традиційної музики «Великі трансформації» постала з наукових експедицій 1989–1994 років під керівництвом американського дослідника, етномузиколога Вільяма Нолла. Вільям Нолл – один з перших в Україні дослідників, який працював за методом усної історії... Онлайн-архів «Великі трансформації» надає вільний доступ до експедиційних матеріалів для всіх зацікавлених в Україні й світі... Першим на платформі реалізували проєкт «Усна історія української селянської культури 1920–1930 років»... На платформі уже оприлюднили експедиційні матеріали: аудіо- й відеозаписи інтерв'ю (транскрибовані та впорядковані), фотографії, записи інструментальної музики, кобзарів і лірників, народного співу... Для експедицій Вільям Нолл зібрав команду досвідчених збирачів: Валентина Борисенко (етнологиня, докторка історичних наук, завідувачка відділу архівних наукових фондів рукописів і фонозаписів ІМФЕ ім. М. Рильського НАНУ), Віра Зайченко (провідна наукова співробітниця Чернігівського історичного музею), Галина Корнієнко (наукова співробітниця Черкаського обласного краєзнавчого музею), Микола Корнієнко (завідувач відділу етнографії Черкаського обласного краєзнавчого музею), Сергій Кривенко (науковий працівник Державного архіву Черкаської області), Лідія Лихач (співзасновниця ГО «Центр усних досліджень усної історії та

культури», дослідниця й колекціонерка селянського мистецтва, засновниця та й директорка видавництва «Родовід», м. Київ, Лариса Новікова (етномузикологиня, доцентка кафедри історії української культури ХНУМ, м. Харків), Антоніна Палагнюк (тележурналістка, м. Київ), Владислав Паскаленко (інженер, науковий співробітник НАН України, м. Київ). Серед учасників, які допомагали записувати традиційну музику, були Михайло Хай (етноорганолог, згодом доктор мистецтвознавства, завідувач відділу етномузикології ІМФЕ ім. М. Рильського, професор кафедри музичної фольклористики НМАУ, лірник і бандурист, керівник фольклористичного гурту «Надобридень»), Світлана Стефанишин (ІМФЕ ім. М. Рильського), Сергій Марченко (фотограф), Олесь Санін (кінорежисер, оператор, продюсер, кобзар, лірник і бандурист, майстер музичних інструментів)... До опрацювання матеріалів традиційної музики в межах чергового етапу проєкту «Великі трансформації», що фінансується УКФ, долучилися фольклористики нової генерації. Інструментальну музику опрацьовувала Ярина Дронь (фольклористка, музикантка гурту US Orchestra), вокальну – Ірина Барамба (провідний фахівець з фольклористики Центру фольклору та етнографії Навчального наукового інституту філології КНУ, співачка гурту GG ГуляйГород). На ресурсі виклали унікальні якісні кольорові відеозаписи 1990-х років: інтерв'ю з мольфаром Михайлом Нечаєм, твори у виконанні одного з останніх кобзарів Георгія Ткаченка й реконструкторів кобзарсько-лірницької традиції Миколи Будника, Тараса Компаніченка, Олесе Саніна. Етномузичні матеріали записали «в полі» на Лівобережній Україні разом із матеріалами усної історії, а також у Черкаській, Київській, Тернопільській, Івано-Франківській, Волинській областях. Це ліричні й обрядові пісні (найбільше записали весільних та колядок), псалми, спів яких супроводжувався спогадами про обряди, розваги на кутку, на досвітках, у клубі, про музикантів і народні танці. Також збирачі звертали увагу на релігійне життя селян... Схвильовані публікаціями на каналах «Великої трансформації» в соцмережах, пересічні українці діляться з архівом прямо на сторінках фейсбуку та інстаграму й передають свої спогади, розповідаючи про реалії та давні традиції в їхній місцевості й родині. Інтерв'ю на платформі «Великі трансформації» є прикладом того, як кожна людина може дослідити власний родовід, розпитати старших родичів про ті історичні події, які змінили їхні життя... ». Докладно:

<https://tyzhden.ua/velyki-transformatsii-dzherelo-svidchen-pro-nashu-istoriiu-chym-tsinna-arkhivna-platforma-dlia-doslidnykiv/>

Village Україна. – 2024. – 1 лист. Дивіться новий кліп гурту «Фіолет». Його зняли з військовими й ветеранами. – Мельник К.; NV. – 2024. – 1 лист. «За кожним обличчям – цілий світ». Українські військові знялися у щемливому кліпі на нову пісню гурту «Фіолет». – Інф.

Гурт «Фіолет» випустив нову пісню «Обіцяю» та кліп на неї. У новій роботі музиканти прагнули висвітлити важливість питання реабілітації військових та їхньої соціалізації під час повернення до цивільного життя. У відео знялися українські військові та ветерани. Наживо презентація пісні

«Обіцяю» запланована на 12 грудня, тоді пройде сольний концерт гурту. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/356471-gurt-laquo-fiolet-raquo-vipustiv-klip-na-svoyu-novu-pisnyu-yogo-znyali-z-viyskovimi-y-veteranami>

<https://life.nv.ua/ukr/art/gurt-fiolet-prezentuvav-noviy-klip-i-pisnyu-obicyayu-z-ukrajinskimi-veteranami-i-viyskovimi-50463095.html>

Візуальні мистецтва

Український тиждень. – 2024. – 1 лист. Війна крізь призму фотохудожника Юрія Білака. – Добко Т.

У матеріалі – про французького фотохудожника українського походження Юрія Білака. Цього року у Франції відбулося кілька його масштабних виставок, зокрема під час Олімпійських і Паралімпійських ігор у Парижі – виставка TITANIUM на березі Сени. Виставка «Шахтарі України» експонувалась у місті Левард, виставка «Від голодомору до російсько-української війни» – у Музеї опору в місті Лімож. Прем'єра виставки «Світанок, діти України» відбулася майже одночасно в Греноблі та Страсбурзі, у Раді Європи, де була прив'язана до другої річниці повномасштабного вторгнення. Також її демонстрували на українському фестивалі Bloor West Village у Торонто, а нині експонують у Шавілі. На фотографіях, зроблених у квітні 2022 року в Ірпені, Чернігові, Бородянці, Бучі, Гостомелі, Ягідному, Новоселівці, зображено дітей на фоні зруйнованих будинків, околиць, випаленої землі. Після офіційного відкриття виставки, у якому взяли участь заступник мера міста Шавіль Ерве Л'євр та інші поважні гості, відбулася конференція, де Юрій Білак наводив фотосвідчення трагедій і випробувань, що їх переживає український народ упродовж останніх років. Докладно:

<https://tyzhden.ua/vijna-kriz-pryzmu-fotokhudozhnyka-iuriia-bilaka/>

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Києві відкрилася виставка про героїв українського опору в тилу. – Інф.

У Києві у Центральному будинку художника відкрилася виставка «Полум'яний тил. Шлях до Перемоги», яка вшановує працю рятувальників, лікарів, поліцейських тощо. Вона триватиме до 17 листопада. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3923058-u-kievi-vidkrilasa-vistavka-pro-geroiv-ukrainskogo-oporu-v-tilu.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2024. – 3 лист. Київський Міжнародний кінофестиваль «Молодість» оголосив переможців. – Інф.; Україна молода. – 2024. – 3 лист. «Молодість»: жюрі кінофестивалю оголосило переможців. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. У Києві оголосили переможців кінофестивалю «Молодість», серед лауреатів є українські картини. – Катаєва М.; Фокус. – 2024. – 3 лист. Оголошено переможців кінофестивалю «Молодість»: які фільми стали найкращими. – Грисюк В.; День. – 2024. – 3 лист. Кінофестиваль «Молодість»

оголосив переможців: деталі. – Інф.

2 листопада у Будинку кіно у Києві відбулася церемонія закриття 53-го Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість». На церемонії закриття показали ігрову стрічку польського режисера Даміана Коцура «Під вулканом» про українську сім'ю, яка проводить відпустку на Канарських островах, але в одну ніч вони стають біженцями через початок повномасштабного вторгнення РФ. Стрічка стала претендентом від Польщі на премію «Оскар» у категорії найкращий фільм іноземною мовою. Конкурсна програма фестивалю складалася з чотирьох категорій: TEEN SCREEN – програма для дітей та підлітків у віці від 10 до 14 років; Національний конкурс короткого метру – програма українських ігрових, анімаційних та документальних короткометражних робіт; Документальний конкурс – програма міжнародних повнометражних документальних дебютів; Міжнародний конкурс – програма як ігрових, так і документальних повнометражних та короткометражних фільмів. Покази усіх фільмів відбувалися в кінотеатрі «Жовтень». Лауреати 53-го КМКФ «Молодість»: Гран-прі – «Медовий місяць», режисер Жанна Озірна (Україна, 2024). Найкращий повнометражний фільм Міжнародного конкурсу – «Все, що ми уявляємо як світло», режисер Паял Кападія (Франція, Індія, Нідерланди, Люксембург, 2024). Найкращий короткометражний фільм Міжнародного конкурсу та Скіфський олень – «Ми хочемо тут жити», режисерка Александріна Туркан (Україна, 2023). Спеціальна нагорода Міжнародного конкурсу студентського кіно – «Хаос, який залишився позаду», режисер Ніколас Коліус (Греція, 2023) та Антологія річкової риби, режисер Веера Ланпінпаа (Фінляндія, 2024). Приз глядацьких симпатій – «Мовчання устриць», режисер Маркос Піментель (Бразилія, 2024). Переможець документального конкурсу – «Квіти України», режисерка Аделіна Борець (Польща, 2024). Переможець Національного конкурсу короткометражних фільмів – «Лелеки завжди повертаються додому», режисерка Гала Козютинська (Україна, 2023). Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/peremozhci-kinofestivalyu-molodist-2024-yaki-filmi-stali-naykrashchimi-spisok-strichok-50463460.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/186361/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104542/>

<https://focus.ua/uk/culture/676696-kinofestival-molodist-spisok-peremozhciv-2024-roku>

<https://day.kyiv.ua/news/031124-kinofestyval-molodist-oholosyv-peremozhtsiv-detali>

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. На міжнародному кінофестивалі у Польщі представлять чотири українські фільми. – Інф.

На 32-му міжнародному кінофестивалі EnergaCAMERIMAGE, який триватиме з 16 по 23 листопада в польському місті Торунь, вперше представлять спеціальну українську програму, повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Україна представить чотири повнометражні фільми, три з яких створені за підтримки Держкіно: «Ля Палісіада», «Залізні метелики»,

«Стоп-Земля», «Любий гарний коханий». На гостей фестивалю чекають семінари з українськими кінематографістами, які поділяться своїм досвідом та обговорять розвиток української кіноіндустрії в умовах війни. EnergaCAMERIMAGE – один із найбільших світових заходів, присвячених мистецтву операторської майстерності. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922391-na-miznarodnomu-kinofestivali-u-polsi-predstavlat-cotiri-ukrainski-filmi.html>

NV. – 2024. – 2 лист. З фільму «БожеВільні» не вирізали актора Романа Якимчука, який виїхав до РФ – Ірма Вітовська та Аліна Доротюк прокоментували. – Інф.

Фільм «БожеВільні» вийшов у широкий прокат в Україні 31 жовтня. У драмі знялися Ірма Вітовська, Костянтин Темляк, Сергій Калантай, Остап Ступка та інші. Другорядна роль у Романа Якимчука. Аліна Доротюк розповіла, що Роман Якимчук виїхав до Росії ще перед повномасштабним вторгненням, і обурилася, що актора-зрадника з України не вирізали зі стрічки. «...Завжди є морально-етичне питання облич запроданців у серіалах та кіно. Тим паче такого масштабу. Вирізати цього персонажа і справді навряд чи було можливо: одна з вирішальних сцен фільму саме за його участю. А от чому не перезняли ці сцени – це вже питання. Але факт лишається фактом», – написала журналістка. Акторка Ірма Вітовська також прокоментувала цю ситуацію. «Цей актор виїхав після виробництва фільму, для всіх це було вже тим, на що кіно не впливає, його роль не епізод для історії, але й не основна. Але спайка є. Локації, де знімали, нема. Поїхав у 2021. Вчинок одного не дає права знищити роботу інших. Ви чого домагаєтесь? Тоді давайте багато стрічок переглянемо, бо здриманули з країни», – зазначила кінозірка. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/znamenitosti/z-filmu-bozhevilni-ne-irizali-romana-yakimchuka-yakiy-u-rf-vitovska-i-dorotyuk-vidreaguvali-50463415.html>

День. – 2024. – 1 лист. Документальна стрічка «Битва за Київ» здобула перемогу на Портлендському кінофестивалі. – Інф.

Стрічка «Битва за Київ» британсько-ліванського журналіста Оза Кетерджі отримала нагороду в номінації «Найкращий документальний фільм» на Портлендському кінофестивалі. Про це повідомило Посольство США в Україні. Знятий у перші місяці повномасштабного вторгнення, фільм документує боротьбу за Київ до звільнення Київщини 2 квітня 2022 року. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/011124-dokumentalna-strichka-bytva-za-kyyiv-zdobula-peremohu-na-portlenskomu-kinofestyvali>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Люди, тварини, поїзди: на київському залізничному вокзалі відкрили мініатюрну композицію. – Марків Н.; NV. – 2024. – 1 лист. На Центральному залізничному вокзалі. У Києві з'явилася зворушлива мініскульптура, присвячена поверненню українців додому. – Інф.;

Village Україна. – 2024. – 1 лист. Мініскульптуру «Повернення додому» встановили на Центральному залізничному вокзалі. – Яковенко І.

Коли почалося повномасштабне вторгнення, то «менеджерка Києва» Юлія Бевзенко думала, що її екскурсії містом не матимуть попиту. Проте значно зросла цікавість до історії, і Києва зокрема. Тому проєкт «Шукай» триває. 1 листопада на будівлі головного залізничного вокзалу відкрили чергову, 47-му мініскульптуру «Повернення додому». Юлія Бевзенко вважає, що це найскладніший у реалізації символ з усіх, що були. Скульптором композиції традиційно є Юрій Білявський, а спонсором – компанія Visa. Тобто ця скульптурка, як і всі інші, встановлена за кошти меценатів. Фігурка має опис шрифтом Брайля. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104468/>

<https://life.nv.ua/ukr/art/u-kiyevi-na-vokzali-z-yavilas-nova-zvorushliva-miniskulptura-prisvyachena-povernennyu-dodomu-foto-50463146.html>

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356447-miniskulpturu-laquo-povernennya-dodomu-raquo-vstanovili-na-nbsp-tsentralnomu-zaliznichnomu-vokzali>

Література

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 2 лист. У Львові відбудеться масштабна культурна подія – I Міжнародний фестиваль «Земля поетів». – Кругленко О.; Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. У Львові вперше відбудеться фестиваль «Земля поетів». – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Львові вперше відбудеться фестиваль «Земля поетів». – Інф.

9–10 листопада у Львові відбудеться I Міжнародний фестиваль «Земля поетів». Фестиваль, що триватиме під гаслом «Поети творять націю», об'єднає 50 культових поетів усіх поколінь. До них приєднаються гості із дружніх до нас країн – автори із Польщі, Литви, Хорватії. Фестиваль розгорнеться у п'яти залах, які творять єдиний простір на !FESTrepublic. Зали назвуть іменами українських поетів-пророків: «Шевченко», «Франко», «Леся», «Стус» і «Антонич». Поетичну програму доповнить музична: заплановано виступи Юрія Андруховича і «Карбідю», Віктора Морозова і «Четвертого кута», гуртів «Мертвий півень», «Пиріг і Батіг», «Кому Вниз» та «NAZVA». Крім того, у програмі «Землі поетів» – креативні поетичні формати, лекторії, перформенси, інтерактиви тощо. А ще – зустрічі з лідерами думок, культурологами, філософами та іншими знаковими діячами української культури. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-lvovi-vidbudetsja-masshtabna-kulturna-podija-i-mizhnarodnij-festival-zemlja-poetiv.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/u-lvovi-vpershe-vidbudetsia-festyval-zemlia-poetiv/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922406-u-lvovi-vperse-vidbudetsa-festival-zemla-poetiv.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. У Музеї Тараса Шевченка презентували видання повного зібрання творів Василя Стуса. – Скотнікова О.

29 жовтня у Музеї Тараса Шевченка в Києві презентували проєкт Повного зібрання творів Василя Стуса. Роботу з підготовки та видання зібрання розпочинає Стус.Центр спільно з кафедрою літературознавства імені В. Моренця Національного університету «Києво-Могилянська академія», БФ «МХП – Громаді» та видавництвом «Смолоскип». Робота над зібранням триватиме кілька років. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104458/>

Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. Ніч поезії 2024 у Кракові: які події будуть українською мовою. – Інф.

З 11 по 13 жовтня у Кракові відбудуватиметься 14-та «Ніч поезії». Це 70 заходів, які проходять у різних локаціях міста, в тому числі українською мовою. Програма передбачає зустрічі з авторами, поетичні читання, літературні прогулянки, міські ігри, вистави, а також дискусії про роль, силу та важливість поезії й про проблеми із перекладом поезії. Любителів поезії запрошують поміркувати над поезією Чеслава Мілоша в контексті центральноєвропейської спільноти (до 20-ї річниці вступу Польщі до Європейського Союзу та 25-ї річниці вступу до НАТО). Під час заходу можна буде почути вірші Нобелівського лауреата премії польською та, в тому числі, українською та литовською мовами. У зустрічі візьмуть участь письменники, поети, аніматори культури та перекладачі з країн регіону, які спільно розмірковують про транснаціональний вимір поезії. Запрошеною гостею буде Наталія Бельченко, поетка, перекладачка з України, авторка поетичних збірок. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nich-poezii-2024-u-krakovi-iaki-podii-budut-ukrainskoju-movoiu/>

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Відні надрукують та роздадуть 100 тисяч примірників роману Куркова. – Інф.

Кампанія з популяризації книг та читання «Одне місто. Одна книга» проходить цього року у Відні вже 23-й раз. Починаючи з 2002 року, раз на рік спеціально під цю ініціативу друкується книга накладом 100 тис. примірників і безплатно розповсюджується по всій австрійській столиці. Цього року такою книгою став роман Андрія Куркова «Пікнік на льоду». В ініціативі відзначили, що Андрій Курков після повномасштабного вторгнення РФ в Україну багато подорожує як «літературний посол вільної України», а його «Щоденник вторгнення» («Tagebuch einer Invasion») був опублікований австрійським видавництвом Naunton Verlag у 2022 році. Урочиста презентація «Picknick auf dem Eis» («Пікнік на льоду») відбудеться 19 листопада у Віденській ратуші. Цього ж дня примірники будуть безплатно роздавати в пунктах розповсюдження. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922893-u-vidni-nadrukuut-ta-rozdadut-100-tisac-primirnikiv-romanu-kurkova.html>

Village Україна. – 2024. – 1 лист. «Книгарня Є» відкриє крамницю на Центральному залізничному вокзалі. Компанія перемогла в аукціоні Укрзалізниці. – Головань Д.

«Книгарня Є» відкриє крамницю на київському Центральному залізничному вокзалі, ідеться в електронній торговій системі «Prozorro.Продажі». Компанія перемогла в аукціоні з оренди приміщення. Його провели 1 листопада 2024 року. В аукціоні також взяли участь Книгарня «Сенс», ТОВ «Комакс Сервіс», «Видавництво Старого Лева», Книгарня Readeat. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356463-laquo-knigarnya-e-raquo-vidkrie-kramnitsyu-na-tsentralnomu-zaliznichnomu-vokzali-kompaniya-peremogla-v-auktsioni-ukrzalznitsi>

Музейна справа

Укрінформ. – 2024. – 2 лист. «Кременчуцьке «море»: незатоплена пам'ять»: у Чигирині відкрили виставку про переселення придніпровських сіл. – Інф.

У музеї Богдана Хмельницького Національного історико-культурного заповідника «Чигирин» відкрили виставку «Кременчуцьке «море»: незатоплена пам'ять», присвячену долі придніпровських сіл, переселених 1959 року через будівництво Кременчуцького водосховища. Експозиція, яку демонструватимуть два місяці, створена на основі наукових досліджень співробітників музею й відтворює історію переселення через спогади місцевих жителів, старі світлини та предмети побуту. Виставка є продовженням проекту, започаткованого у 2019 році, і складається з чотирьох тематичних розділів, що охоплюють радянські плани електрифікації, життя придніпровських сіл до переселення, процес переселення та будівництво нових сіл, а також усні історії очевидців. Кураторки виставки, Любов Шмиголь та Наталія Чигирик розповіли про складний процес переселення через історії окремих родин. На відкриття виставки завітали представники Тиньківської громади та самі переселенці, які поділилися власними спогадами про ті події. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922848-kremencucke-more-nezatoplena-pamat-u-cigirini-vidkrili-vistavku-pro-pereselenna-pridniprovskih-sil.html>

Укрінформ. – 2024. – 3 лист. У Музеї волинської ікони створили електронний каталог пам'яток іконопису. – Інф.

У Музеї волинської ікони створили електронний каталог, до якого увійшли 234 пам'ятки іконопису. До каталогу увійшли пам'ятки темперного іконопису Волині XVI–XVIII ст. У збірці представлено зразки як професійного, так і народного малярства зазначеного періоду. Переважна більшість пам'яток раніше не були відомими у науковому середовищі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922945-u-muzei-volinskoi-ikoni-stvorili-elektronnij-katalog-pamatok-ikonopisu.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 3 лист. У Скарбниці музею історії України оновили систему пожежної безпеки та розробили проєкт ремонту даху. – Марків Н.

У Національному музеї історії України розповіли про ще один проєкт, який втілили разом з Фондом ALIPH. Ця організація за підтримки Європейського Союзу профінансувала проєктування ремонту даху Скарбниці Національного музею історії України, а також оновлення систем, що забезпечують охорону й пожежну безпеку нашої філії. Скарбниця розташовується на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», який є об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Будівля музею – це пам'ятка національного значення «Ковнірівський корпус», що датується 1744 – 1746 роками. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104536/>

Охорона культурної спадщини

Вечірній Київ. – 2024. – 1 лист. Культурна спадщина: охорона та відновлення – у Києві відбулася міжнародна конференція. – Асадчева Т.

Нещодавно у столиці пройшла IV Міжнародна конференція «Культурна спадщина: захист культурних кордонів», за участі представники державних органів, установ, громадських об'єднань, бізнесу, освітян, музейників та міжнародних партнерів. Ініціаторами проєкту стала Всеукраїнська асоціація охорони культурної спадщини. Захід відбувався у форматі дискусійних панелей, присвячених різноманітним аспектам збереження культурної спадщини в умовах війни, практичним кейсам з її захисту. Голова Всеукраїнської асоціації охорони культурної спадщини Олександр Никоряк наголосив на важливості самого заходу, яка є платформою для діалогу між різними інституціями для розв'язання нагальних питань, пов'язаних зі збереження національних культурних надбань. Директорка департаменту культурної спадщини Міністерства культури та стратегічних комунікацій Наталія Войцещук зазначила, що сьогодні запит на збереження культурної спадщини є не лише від державних інституцій, а й від громадськості, бізнесу та культурних організацій, які об'єднуються для підтримки важливих проєктів. Серед спікерів виступали й представники різних музейних установ та інституцій. Генеральна директорка Національного художнього музею України Юлія Литвінець розповіла про досвід співпраці з державою і меценатами, які доєдналися до реставрації будівлі музею у 2016 році та у подальші роки. А директорка Музею Ханенків Юлія Ваганова підкреслила, що розуміння і свідоме «привласнення» нашої спадщини формує нашу ідентичність і зміцнює нашу незалежність і безпеку. Вона зазначила, що ворог намагається стерти нашу пам'ять, і ми фізично відчуваємо цю порожнечу. Але ми маємо вистояти й «перепривласнити» нашу спадщину навіть через пусті музеї. Також у дискусії взяли участь: Наталія Войцещук, директорка Департаменту пам'яткоохоронної діяльності, Міністерство культури та стратегічних комунікацій, Вадим Кириленко, перший заступник директора Національного заповідника «Софія Київська», Міхал Красуцькій (Польща), директор Департаменту захисту

культурної спадщини Варшави, Лариса Довга, фундаторка та керівниця освітнього проєкту «УКультура», професорка НаУКМА, Кирило Кобцев, Офіційний представник Міжнародного комітету Блакитного щита в Україні, Марк Вілкінс (Швейцарія – Київ), співвласник Reytarska Circle, номінант на премію ЄС з сучасної архітектури, Катерина Фастовець, керівниця бренду Marie Claire в Україні та Ігор Добруцький, український підприємець, громадський діяч, засновник і директор «Folk Ukraine». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/104460/>

Village Україна. – 2024. – 1 лист. Фундаменти палацу Розумовського накриють бетонною плитою, а будівлю XIX ст. розберуть – Перов. – Мельник К.

Фундаменти палацу Розумовського накриють бетонною плитою, а будівлю XIX століття розберуть, пише пам'яткозахисник Дмитро Перов. За його словами, проєкт забудовника ТОВ «Собі» вчора погодив Департамент охорони культурної спадщини КМДА. Перші роботи на об'єкті забудовник розпочав ще на початку 2024 року й під виглядом капітального ремонту розібрав частину будівлі Інженерних служб Київської фортеці. Тоді й виявили фундаменти палацу. Спершу будівельники намагалися приховати знахідку. Через розголос їх удалося зберегти. Зараз розпочали нове будівництво, воно виходить за межі фундаментів, хоча дозволів немає, пише Дмитро Перов. За словами пам'яткозахисника, проєкт забудовника порушує вимоги містобудівного, земельного й пам'яткоохоронного законодавства. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/356453-fundamenti-palatsu-rozumovskogo-nakriyut-betonnoyu-plitoyu-a-budivlyu-19-stolittya-rozberut-ndash-perov>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Український інститут книги визначив переможців конкурсу з промоції читання. – Інф.

Український інститут книги визначив трьох переможців конкурсу культурно-мистецьких проєктів, спрямованих на організацію і проведення заходів з промоції читання. Про це повідомляє МКСК. Один з переможців – Всеукраїнська кампанія популяризації читання книг шрифтом Брайля особами з порушенням зору та незрячими «Невидимі сторінки». Цей соціальний проєкт покликаний показати, що література має об'єднувальну силу і здатна стирати будь-які бар'єри. Переможцем став також проєкт «Фантастична Україна». Його учасниці провели зустрічі у бібліотеках і книгарнях у чотирьох регіонах України, розповідаючи читачам про сучасну українську фантастику, світові тенденції та творчість під час війни. Третім переможцем конкурсу став проєкт «Читай українське!» від Хмельницької обласної бібліотеки для дітей імені Тараса Шевченка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922536-ukrainskij-institut-knigi-viznaciv-peremozciv-konkursu-z-promocii-citanna.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 1 лист. Національна спілка письменників України оголошує збір книжок для бібліотек у рамках проекту «Вільні читають українською!». – Інф.

З нагоди відзначення 210-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка, з метою поповнення бібліотечних фондів, створення мобільних бібліотечних куточків, формування книжкових полицок в укриттях Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь за підтримки Міністерства освіти і науки України, Всеукраїнського проекту «Єдині» та студентських мовних омбудсменів започаткував Всеукраїнський проект збору книжок «Вільні читають українською!». «Проект має на меті наповнити бібліотеки, бібліотечні куточки та книжкові полиці у Миколаївській, Херсонській, Запорізькій, Донецькій, Луганській, Харківській та Сумській областях українськими книжками. Саме тут найбільше зруйнованих чи знищених прицільними ворожими обстрілами бібліотек, відновити які – в наших силах», – сказав Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремінь. Національна спілка письменників України також долучається до цієї ініціативи. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/natsionalna-spilka-pysmennykiv-ukrainy-oholoshuie-zbir-knyzhok-dlia-bibliotek-deokupovanykh-terytorij-ukrainy/>

Навчальні заклади. Кадри

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Національний університет театру, кіно і телебачення імені Карпенка-Карого відзначив 120-річчя. – Інф.

У столичному Будинку художника відбулися урочистості з нагоди 120-річчя Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого. Міністр культури та стратегічних комунікацій Микола Точицький у зверненні наголосив, що університет є вагомим осередком української культури та мистецтва. Серед почесних гостей була й заступниця керівника Офісу Президента Олена Ковальська. Вона наголосила на історичному значенні університету для країни: «Заснування самого університету мало в собі генетичну рису нашого українського народу. Я пишаюся бути серед людей, які роблять, працюють і несуть відповідальність за імідж нашої країни, за створення нашої ідентичності». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3922591-nacionalnij-universitet-teatru-kino-i-telebacenna-imeni-karpenkakarogo-vidznaciv-120ricca.html>

Релігія

Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. У Львові нагородили лауреатів Премії імені Митрополита Андрея Шептицького 2024 року. – Інф.

У Львові нагородили лауреатів Премії імені Митрополита Андрея Шептицького 2024 року. Про це повідомляє сайт ЛОДА. Лауреатом премії став настоятель Храму Блаженного Климентія Шептицького у Львові, голова Сакральної комісії Львівської архієпархії (УГКЦ) отець д-р. Севастіян (Степан Дмитрух) за вагомий особистий внесок у розвиток меценатства, підприємництва, культури, богослов'я тощо, зокрема, відновлення і реставрацію монастирів та церков й створення Музею Митрополита Андрея

Шептицького у Львові. Також лауреатом премії став доктор історичних наук, старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича, член НТШ, поет, прозаїк, літературознавець Петро Шкраб'юк. Ще одну премію за спільне видання «Петро Андрусів (1906–1981): Мистецька спадщина, публікації, архівні та довідкові матеріали» розділили магістр історії, заступник директора Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» (МІОК) Андрій Яців та доктор історичних наук, кандидат мистецтвознавства, професор Львівської національної академії мистецтв Роман Яців. Премія імені Митрополита Андрея Шептицького заснована у 2023 році. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-lvovi-nahorodyly-laureativ-premii-imeni-mytopolyta-andreia-sheptytskoho-2024-roku/>

Нацменшини. Закордонні українці

Україна молода. – 2024. – 2 лист. У Нью-Джерсі встановили перший пам'ятник Гетьману Павлу Скоропадському. – Переяславець Б.

Перший пам'ятник Гетьману Павлу Скоропадському встановлено у США цими днями. Пам'ять про історичного діяча вшанували на українському кладовищі Баунд-Брук у штаті Нью-Джерсі. Про це повідомляє родина Скоропадських у соцмережі Фейсбук. Пам'ятник встановлено коштом Івана Филімончука. Поряд встановлено й пам'ятник Федору Лизогубу – прем'єр-міністру урядів Української Держави. Цвинтар святого Андрія у Саут-Баунд-Бруку – єдиний український пантеон у США. На цвинтарі понад 6 тисяч могил відомих українських діячів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/186360/>

Українська літературна газета. – 2024. – 3 лист. У Грузії завершена реконструкція Музею-бібліотеки Лесі Українки. – Інф.

Національна агенція збереження культурної спадщини Грузії повідомила про завершення реконструкції Музею-бібліотеки Лесі Українки у Сурамі. Реконструкція тривала з 2020 року, на неї витрачено 1864517 ларі (665 тис. 870 євро). Про це повідомляється на сторінці агенції у Facebook. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-hruzii-zavershena-rekonstruktsiia-muzeiu-biblioteki-lesi-ukrainky/>

Укрінформ. – 2024. – 4 лист. СКУ запустив адвокаційну кампанію до дня пам'яті жертв Голодомору. – Інф.

Світовий конгрес українців (СКУ) організовує глобальну адвокаційну кампанію «Пам'ятаємо Голодомор – геноцид українців триває» з метою вшанування пам'яті жертв штучного голоду в Україні. СКУ в межах кампанії дає поради, що можна зробити. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3923156-sku-zapustiv-advokacijnu-kampaniu-do-dna-pamati-zertv-golodomoru.html>

Укрінформ. – 2024. – 2 лист. Українці Латвії та Естонії взяли участь у

світовій прем'єрі фільму «ZLO» про агресію Росії. – Інф.

Українці Латвії та Естонії ввечері 1 листопада долучилися до всесвітньої прем'єри документальної стрічки «ZLO». Документальний фільм «ZLO» створений на основі рідкісних архівних матеріалів, свідчень очевидців, що розкривають сутність зла, котре несе російський агресор. Режисерка фільму – Олена Мошинська, продюсерка – Лариса Дахно. Протягом доби картину «ZLO» переглянули в понад 50-ти локаціях 34-х країн світу. Перед початком всесвітнього перегляду було проведено телеміст між країнами-учасницями, який розпочався з Хвилини мовчання та виконання Гімну України. За підсумками показу фільм «ZLO» увійшов до Book World Records як «Наймасштабніший показ документального фільму». Зазначено, що найбільшою була локація в місті Кропивницькому – близько 300 глядачів, які зібралися в кінотеатрі «Портал». Захід організовано і відбувся за підтримки МЗС України, Міжнародного штабу допомоги українцям та громадської спільки «Світове Українство». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3922831-ukrainci-latvii-ta-estonii-vzali-ucast-u-svitovij-premeri-filmu-zlo-pro-agresiu-rosii.html>

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. У Таллінні відбувся концерт «Світова музика народжена в Україні». – Інф.

В Естонській академії музики і театру у Таллінні 31 жовтня відбувся концерт «Світова музика народжена в Україні», на якому були виконані всесвітньо відомі твори українських та закордонних композиторів. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Естонській Республіці. Концерт організовано посольством України у співпраці з диригентом театру «Ванемуйне» (Vanemuine Theatre) Олександром Бражником за участю оперних співаків – Олени Бражник (сопрано) та Павла Балакіна (бас). На заході з промовою виступ посол України в Естонській Республіці Максим Кононенко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3922469-u-tallinni-vidbuvsakonzert-svitova-muzika-narodzena-v-ukraini.html>

Укрінформ. – 2024. – 1 лист. Український книжковий клуб у Токіо проведе у листопаді низку літературних заходів. – Інф.

Книжковий клуб «Літературні вечорниці у Токіо» запросив усіх охочих відвідати низку заходів, які відбудуться у листопаді в онлайн-форматі. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Японії. 17 листопада відбудеться зустріч з Олександром Ірванцем, мова йтиме про його нову книгу «Ізмарagd княгині Несвіцької». 22 листопада – тема Голодомору у книзі «Вік червоних мурах». Зустріч із Тетяною П'янковою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3921383-ukrainskij-knizkovij-klub-u-tokio-provede-u-listopadi-nizku-literaturnih-zahodiv.html>

Міжнародне співробітництво

Українська літературна газета. – 2024. – 2 лист. Оголошено лауреатів

Конкурсу імені Єжи Ґедройця 2024. – Інф.

Церемонія нагородження відбудеться 2 грудня 2024 року в Посольстві Республіки Польща в Києві. Про це повідомив Польський Інститут у Києві. Рішенням Капітули Конкурсу імені Єжи Ґедройця були присуджені премії студентам і молодим українським дослідникам за найкращі бакалаврські, магістерські та докторські роботи на польську тематику, а також на тему польсько-українських та українсько-польських взаємин. Конкурс імені Єжи Ґедройця під почесним патронатом міністра закордонних справ Республіки Польща Радослава Сікорського організований Польським Інститутом в Києві у співпраці з Центром східноєвропейських студій Варшавського університету (SEW UW) та Посольством Республіки Польща в Києві. Конкурс було започатковано 2006 року, у 100-ту річницю від дня народження Єжи Ґедройця, з метою вшанування його внеску в польсько-український діалог, польську політичну думку та польську історію в широкому розумінні. Видання публікує імена всіх переможців. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/oholosheno-laureativ-konkursu-imeni-iezhy-giedrojtsia-2024/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 1 лист. Словник Collins назвав словом року brat, ця назва альбому Charli XCX. – Вауліна Ф.; NV. – 2024. – 2 лист. Життя в стилі brat. Словник Collins назвав слово 2024 року – що воно означає і до чого тут Камала Гарріс. – Інф.

Укладачі словника англійської мови Collins підбили підсумки року, що минає, і назвали слово 2024-го. Ним став іменник brat, який став популярним цього року, оскільки так називається альбом співачки Charli XCX. Укладачі словника зазначили, що у 2024 році слово почало вживатися у значенні «що характеризується впевненістю, незалежністю та гедоністичним ставленням». У словнику brat визначається: «Якщо ви називаєте когось, особливо дитину, brat, ви маєте на увазі, що він або вона поводить себе погано або дратує вас». У шортлисті слів цього року потрапило також ега, натхнене туром співачки Тейлор Свіфт Eras Tour. Слово supermajority було включено до списку як відображення великої кількості виборів, що відбуваються цього року. До списку увійшло також багато слів, які часто вживаються у соціальних мережах. Yapping – тобто занадто багато говорити – стало популярним терміном у TikTok, як і looksmaxxing, який у словнику визначають як «спробу максимізувати привабливість своєї зовнішності». У шорт-листі також слово delulu, сленгове для «поміляється», і rawdogging, яке зараз використовується для позначення чогось – частіше поїздки на потязі або польоту літаком – без розваг та сторонньої допомоги та підтримки. У 10 слів року також brainrot – «нездатність ясно мислити, викликана надмірним споживанням неякісного онлайн-контенту». У списку слів року також romantasy – літературний жанр, який поєднує романтичну фантастику та фентезі, а також anti-tourism – акції проти масштабного туризму. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/slovník-collins-nazvav-slovom-roku-brat-tsja-nazva-albomu-charli-xcx.html>

<https://nv.ua/ukr/world/countries/slovník-collins-nazvav-slovo-2024-roku-ostanni-novini-50463082.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 2 лист. У Нідерландах грабіжники влаштували вибух у галереї, щоб украсти картини Енді Воргола. – Кругленко О.; NV. – 2024. – 2 лист. Підірвали вхід. У Нідерландах невідомі викрали дві картини Енді Воргола, серед яких портрет Єлизавети II. – Інф.

Злодії зламали двері художньої галереї на півдні Нідерландів і спробували викрасти чотири роботи Енді Воргола. У ході невдалого пограбування вони пошкодили всі роботи, зумівши забрати лише дві. Про це повідомляє The Guardian. За словами власника галереї Марка Піта Віссера, злочинці націлилися на серію 1985 року «Reigning Queens». На цих принтах зображені портрети королів Великобританії, Нідерландів, Данії та Свазіленду (теперішнього Есватині). Піт Віссер не розкрив вартість підписаних та пронумерованих робіт, які планував виставити на продаж в Амстердамі. Відомо, що викрадені принти зображають покійну королеву Єлизавету II і колишню королеву Данії Маргрете II. Портрети колишньої королеви Нідерландів Беатрікс та королеви-матері Есватині Нтомбі Тфвали залишилися на місці. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-niderlandakh-hrabizhniki-vlashtuvali-vibukh-u-halereji-shchob-ukrasti-kartini-endi-uvorkhola.html>

<https://life.nv.ua/ukr/art/u-niderlandah-nevidomi-vikrali-dva-portreti-endi-vorgola-50463194.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm